

Multifunctionaliteit: (nooit) ophoudende discussie?

Vanaf 1985 wordt in Nederland gediscussieerd over multifunctionaliteit. Bodem is in ons dicht bevolkte land een schaars artikel. We mogen de bodem daarom niet verbruiken. Een perceel moet eenvoudig van bestemming kunnen wisselen, daarvoor moet geen bodemsaneringsoperatie als in Lekkerkerk nodig zijn. Zo ongeveer waren de bedoelingen van de bedenkers van het begrip. De discussie hierover wordt nauwelijks rond het thema bodembescherming gevoerd, maar vooral rond individuele gevallen van bodemsanering. Het begrip wordt dan verengd tot het 'saneren tot aan de streefwaarde'.

Menigeen veronderstelde dat de discussie over multifunctionaliteit in 1995 wel zou stoppen, met de nieuwe bodemsaneringsregeling. De Werkgroep bodemsanering (werkgroep Welschen) had immers zijn – ook letterlijke – sporen nagelaten. De wettelijke regeling was daarmee toch veel praktischer geworden?

De discussie is echter in alle hevigheid weer opgelaaid, voor een deel met de decentralisatie van bodemsaneringstaken als gelegenheidskapstok. Nederland zou zijn voorsprong op de bodemsanering verliezen. De vrijwillige bodemsanering zou onvoldoende van de grond komen. De bodemsanering zou onvoldoende milieurendement hebben. Allemaal de schuld van het streven naar multifunctionaliteit.

Multifunctionaliteit is nog steeds een uitstekend uitgangspunt. Het begrip moet wel op het juiste abstractieniveau worden gehanteerd: strategisch. Op operationeel niveau moeten voldoende uitzonderingen kunnen worden gemaakt. Voorwaarde is het zorgvuldig omspringen met de achterblijvende verontreiniging, met duidelijke verantwoordelijkheden. Dit kan prima worden geregeld met 'actief bodembeheer', een ander onderwerp waarover de laatste maanden volop wordt gediscussieerd.

Ik pleit voor een koppeling van beide discussies.

Multifunctionaliteit mag van mij een streefbeeld blijven. Wel moeten over deelsaneringen heldere afspraken worden gemaakt. Deze kunnen ook gelden als eindoplossing, mits duidelijk wordt wie waarvoor opdraait als zaken onverhoopt misgaan. Op deze wijze zal een eventuele restverontreiniging de financiële waarde van een terrein gaan beïnvloeden. Het marktmechanisme zal vervolgens veel gaan reguleren. Veel meer dan tien jaar 'gediscuzeuger'.